

**STAN CZYTELNICTWA  
W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2023 ROKU**



Wojewódzka  
Biblioteka  
Publiczna  
w Krakowie

INSTYTUCJA KULTURY  
WOJEWÓDZTWA  
MAŁOPOLSKIEGO



MAŁOPOLSKA

## STAN SIECI

### **Sieć bibliotek publicznych województwa małopolskiego tworzyły na koniec 2023 r.:**

- 193 biblioteki publiczne,
- 512 filii bibliotecznych.

Na terenie województwa funkcjonowało 27 punktów bibliotecznych.

### **W 2023 r. utworzone zostały nowe placówki:**

- Filia Biblioteczna w Stanisławicach (gm. Łapczyca, pow. bocheński),
- Mediateka Stacja Kultura Zakopane (gm. Zakopane, pow. tatrzański).

### **Zawieszona była działalność:**

- Filii w Bratucicach (gm. Rzezawa, pow. bocheński),
- Multicentrum w Skawinie (gm. Skawina, pow. krakowski),
- Filii w Sowlinach (gm. Limanowa, pow. limanowski),
- Filii w Maruszynie (gm. Szaflary, pow. nowotarski),
- Ośrodka Kultury w Brzeszczach Biblioteki Publicznej w Jawiszowicach (pow. oświęcimski),
- Filii w Śleszowicach (gm. Zembrzyce, pow. suski).

## ZBIORY BIBLIOTECZNE

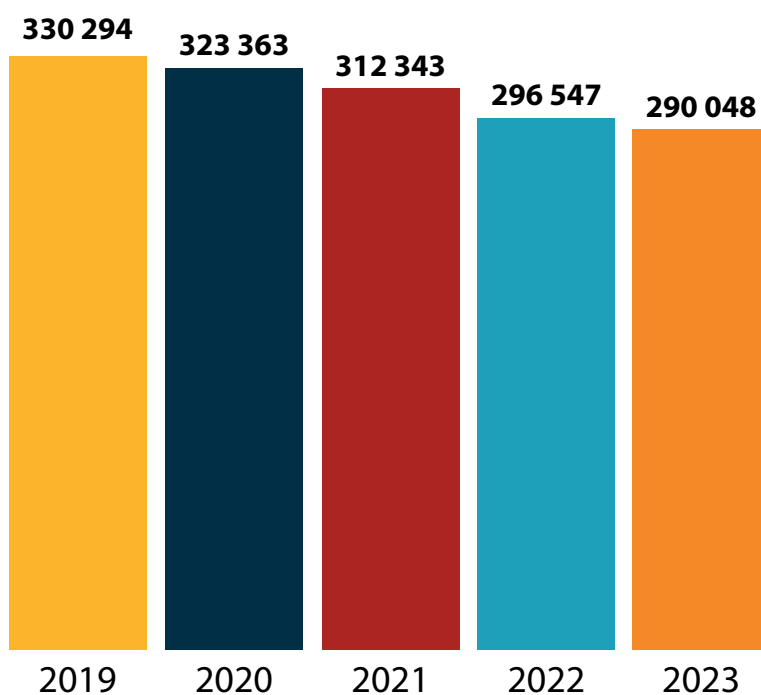
**W 2023 r. zbiory bibliotek publicznych w Małopolsce powiększyły się o:**

- 399 575 książek,
- 1 534 czasopisma oprawne,
- 17 425 zbiorów specjalnych.

**W tym zakupiono:**

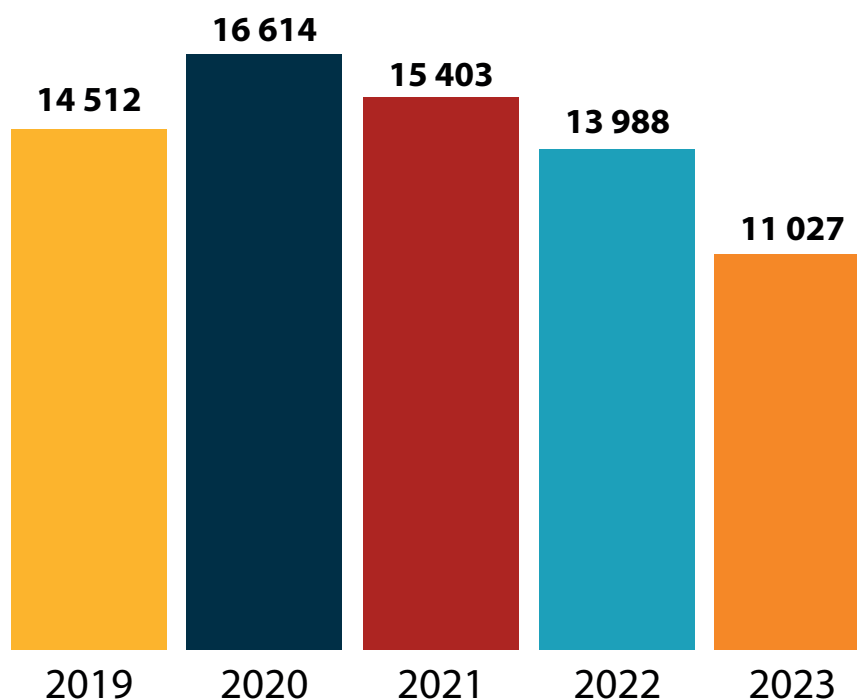
- 290 048 książek (z tego 35% z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego), w stosunku do roku 2022 oznacza to spadek o 2%.

**ZAKUP KSIĄŻEK W LATACH 2019-2023 ( W WOLUMINACH)**



- 11 027 zbiorów specjalnych (14% z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego), w stosunku do roku 2022 oznacza to spadek o 21%.

## ZAKUP ZBIORÓW SPECJALNYCH W LATACH 2019-2023 (W JEDN. INW.)



**Wycofano z bibliotek 320 405 zbiorów (zniszczone, nieaktualne), w tym:**

- 316 202 książek,
- 1 413 czasopism oprawnych,
- 2 790 zbiorów specjalnych.

**Ogółem stan zbiorów w bibliotekach zwiększył się o 1% i na koniec 2023 r. wynosił 11 602 281 wol.:**

- 11 191 111 książek,
- 85 523 czasopism oprawnych,
- 325 647 zbiorów specjalnych.

## BUDŻETY BIBLIOTEK

Organizatorzy w 2023 r. zwiększyli dotacje dla bibliotek o 10%, z tego dotacje na zakup książek zwiększyły się o 6%, na zakup czasopism o 1%, a na zakup licencjonowanych zbiorów elektronicznych o 31%. Zmniejszyły się dotacje przeznaczone na zakup zbiorów specjalnych o 13%.

Ogółem budżety bibliotek w stosunku do roku 2022 zwiększyły się o 10%.

Na zakup zbiorów w 2023 r. biblioteki publiczne województwa małopolskiego przeznaczyły 9 876 336 zł (wzrost o 7% w stosunku do roku poprzedniego).

Wydatki na zakup zbiorów w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniosły 288 zł.

Najwyższe wskaźniki, biorąc pod uwagę kwotę wydaną na zakup książek na 100 mieszkańców, osiągnęły:

BP Biecz	807
GBP w Bolesławiu (pow. dąbrowski)	756
CK-BP w Sułoszowej	695
GBP Budzów z/s w Palczy	684
GBP w Ropie	672

Średnia cena zakupionej książki wyniosła 27 zł co oznacza wzrost o 2 zł w stosunku do roku 2022.

Wskaźnik zakupu książek w województwie w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniósł 8 wol. i jest mniejszy o 1 w stosunku do roku poprzedniego.

Biorąc pod uwagę ten wskaźnik wśród najlepszych bibliotek w 2023 r. znalazły się:

CK-BP w Sułoszowej	31
GBP Budzów z/s w Palczy	30
BP w Bieczu	29
GBP w Bolesławiu (pow. dąbrowski)	27
GBP w Spytkowicach (pow. wadowicki)	27



## ■ POZABUDŻETOWE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK

Biblioteki publiczne województwa małopolskiego wykorzystują możliwości poprawy jakości pracy i poszerzenia oferty usług poprzez pozyskiwanie środków z innych źródeł. Większość placówek uczestniczyło w programie Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 Priorytet 1: Poprawa oferty bibliotek publicznych poprzez zakup i zdalny dostęp do nowości. W 2023 r. 20 bibliotek nie skorzystało z tej możliwości (w roku 2022 było to tylko 6 bibliotek).

Ponadto biblioteki publiczne województwa małopolskiego pozyskiwały środki:

- z programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- z budżetów partycypacyjnych,
- z programów gminnych,
- z programów realizowanych przez fundacje, stowarzyszenia i inne instytucje,
- z funduszy europejskich.

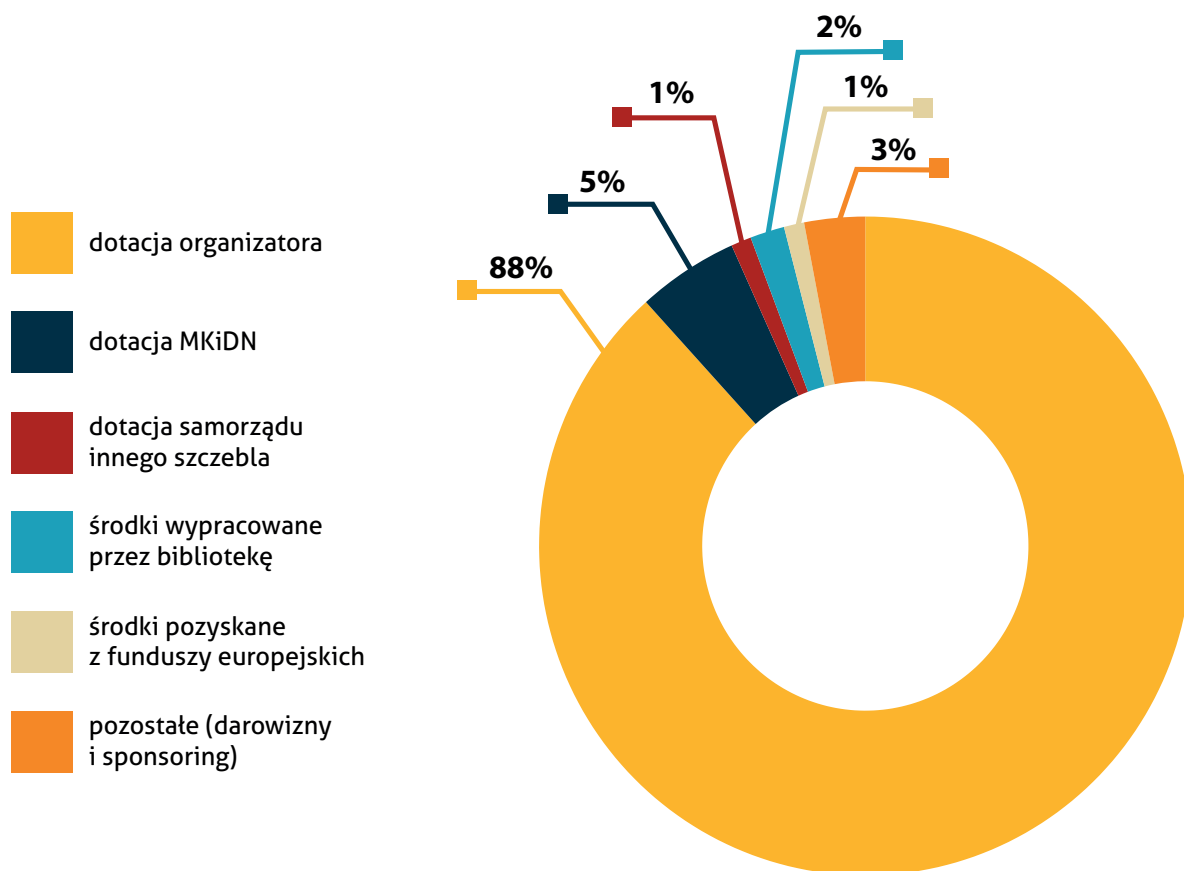
Ogółem środki pozyskane przez biblioteki z innych źródeł niż dotacja organizatora w 2023 r. stanowiły 9% budżetów bibliotek.

W miarę możliwości biblioteki wypracowują własne środki – są to np. opłaty za wynajęcie sal czy usługi reprograficzne – w 2023 r. wypracowane środki stanowiły 2% budżetów.

Większość bibliotek pozyskuje również zbiory przekazywane w formie darów (od osób prywatnych, wydawnictw, stowarzyszeń itp.).



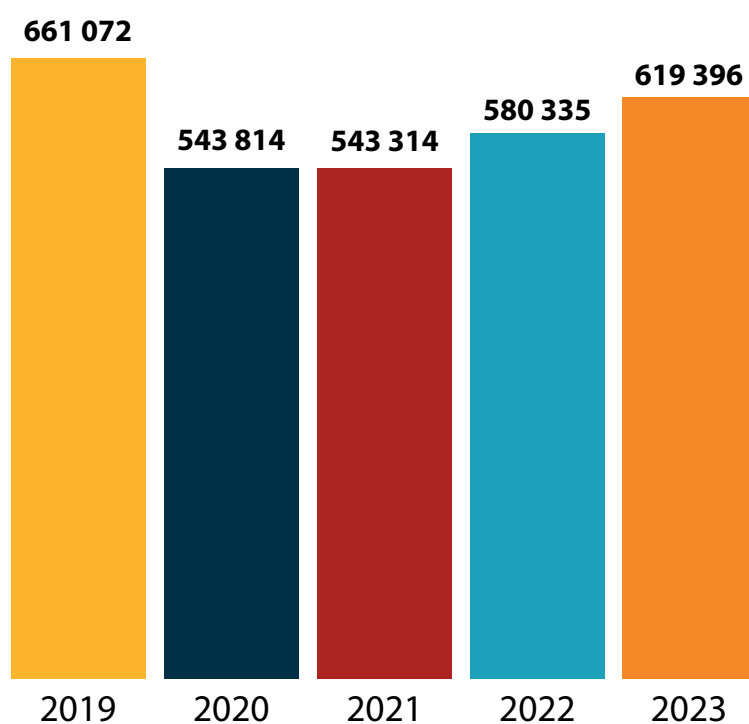
## STRUKTURA BUDŻETU BIBLIOTEKI



## CZYTELNICTWO

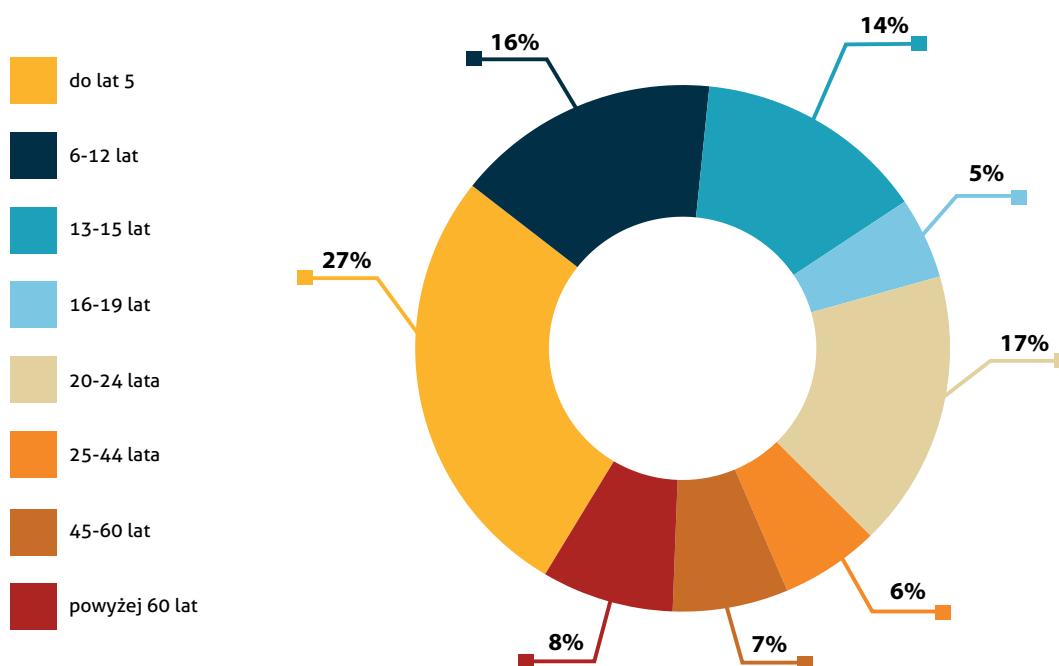
W bibliotekach publicznych województwa małopolskiego w 2023 r. zarejestrowano 619 396 czytelników, co stanowiło 18% mieszkańców województwa. Liczba ta w stosunku do roku 2022 jest wyższa o 39 061 osób (7%).

LICZBA CZYTELNIKÓW W LATACH 2019-2023



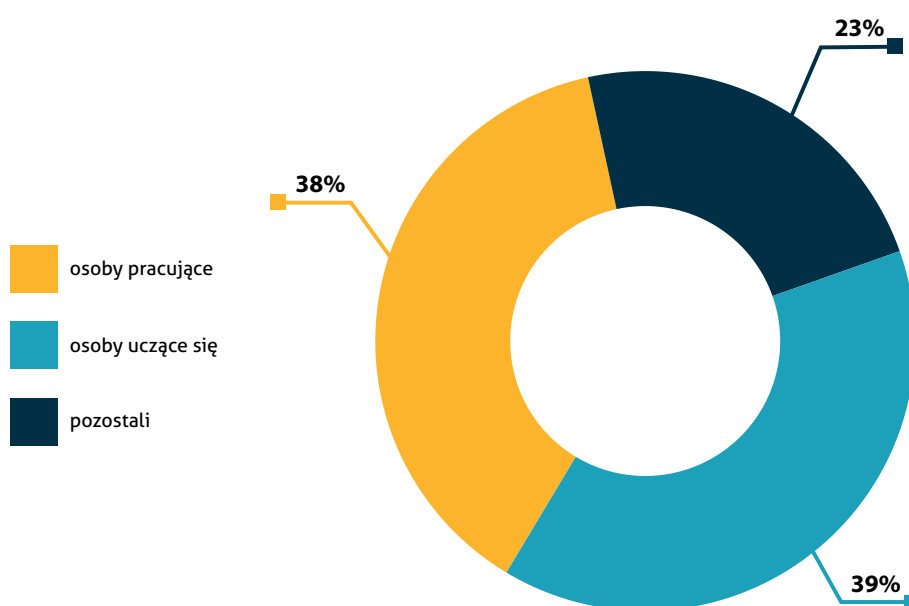
Dominującą grupą niezmiennie pozostają czytelnicy z przedziału wiekowego 25-44 lata, stanowiący 27% ogółu czytelników.

### CZYTELNICY WG WIELU W 2023 ROKU WG WIEKU (W%)



W kategorii według zajęcia największą grupę stanowią osoby uczące się – 39% czytelników.

### CZYTELNICY WEDŁUG ZAJĘCIA W 2023 ROKU (W%)

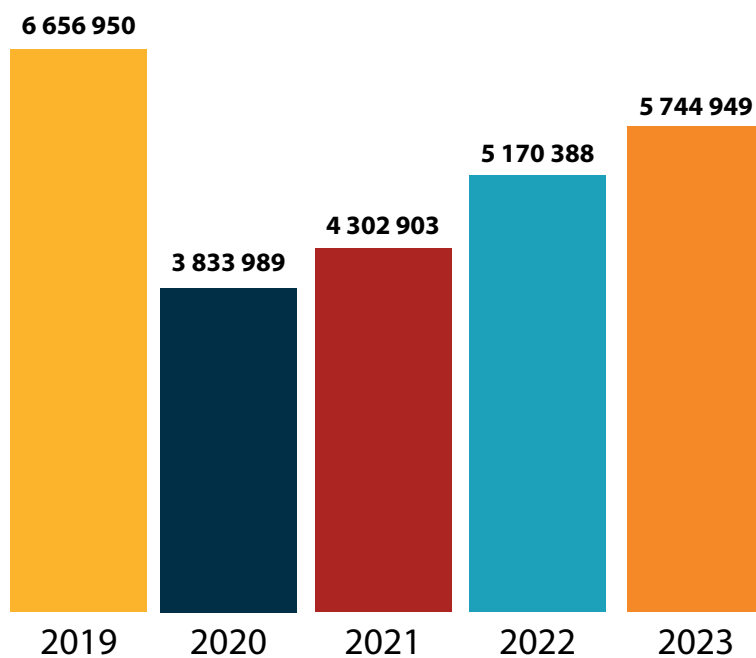


Najwyższy wskaźnik liczby czytelników w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2023 r. odnotowały:

PiMBP w Suchej Beskidzkiej	47
MBP w Limanowej	46
MBP w Grybowie	45
MBP w Bukownie	32
MBP w Niepołomicach	31
MBP w Oświęcimiu	31

W 2023 r. biblioteki publiczne w Małopolsce odnotowały 5 744 949 wizyt osób korzystających z ich usług (wzrost o 11% w stosunku do roku 2022), w przeliczeniu na liczbę czytelników oznacza to, że każdy odwiedził bibliotekę 9 razy. Statystycznie, w 2023 r. każdy mieszkaniec województwa małopolskiego 2 razy odwiedził bibliotekę publiczną.

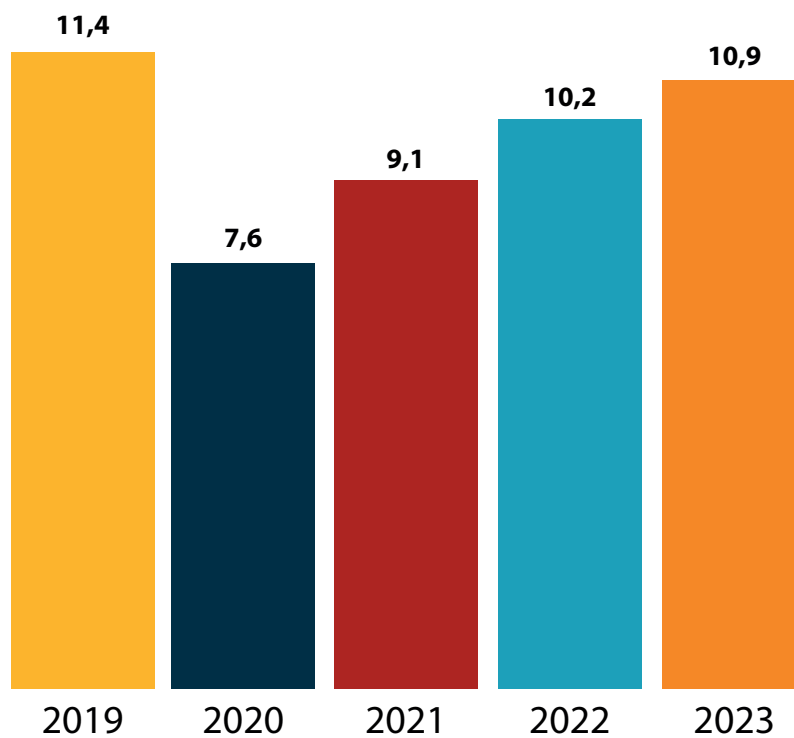
**LICZBA ODWIEDZIN W LATACH 2019-2023**



## WYPOŻYCZENIA

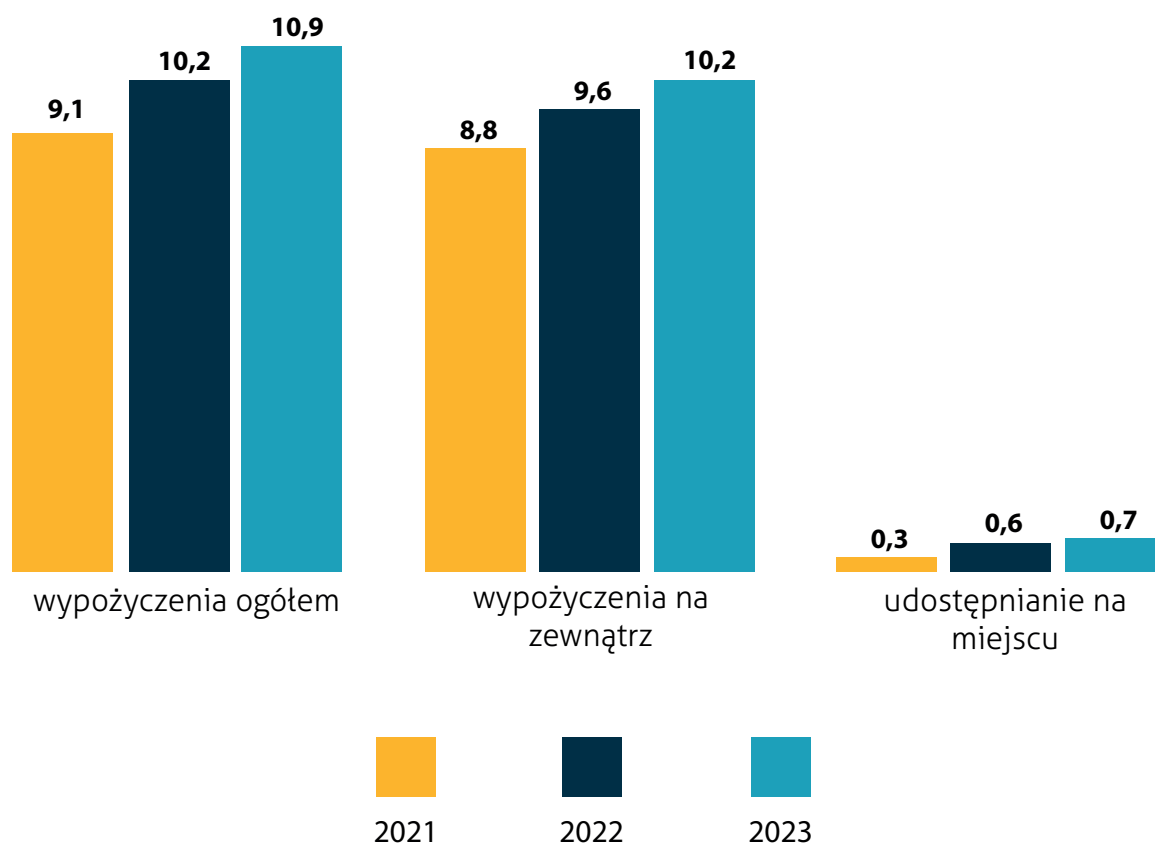
Liczba wypożyczeń w bibliotekach w 2023 r. wyniosła: 10 903 558, z czego 10 204 808 to wypożyczenia na zewnątrz, 698 750 – udostępnienia na miejscu. W stosunku do roku 2022 liczba ta jest wyższa o 7%.

WYPOŻYCZENIA MATERIAŁÓW OGÓŁEM W LATACH 2019-2023 (W MLN)



Wzrost dotyczy zbiorów wypożyczanych na zewnątrz (o 6%) oraz udostępnień na miejscu (o 17%).

## WYPOŻYCZENIA MATERIAŁÓW W LATACH 2021-2023 (W MLN)



Średnia wypożyczeń na stu mieszkańców w 2023 roku wyniosła 298 wol.

Najwyższy wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców odnotowały:

PiMBP w Suchej Beskidzkiej	777
MCKEiC w Grybowie	765
GBP w Ryglicach	749
MBP w Limanowej	659
GBP w Wierzchosławicach	624

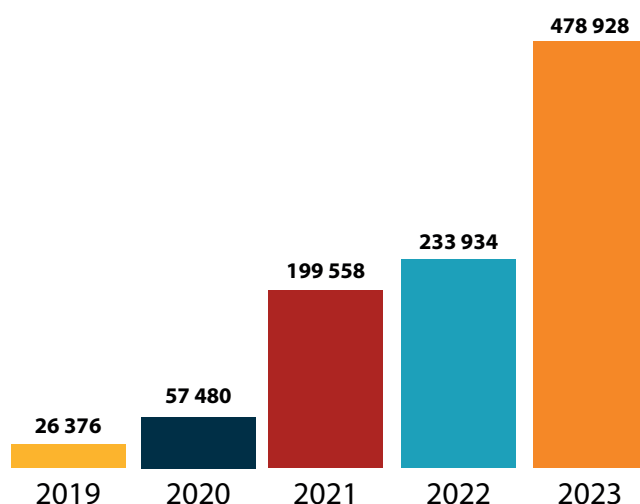
## WYKORZYSTANIE PLATFORM EBOOKÓW I AUDIOBOOKÓW

W województwie małopolskim funkcjonują konsorcja powołane w celu wspólnego zakupu dostępu do zasobów zdalnych utworzone z inicjatywy WBP w Krakowie. W 2013 r. utworzone zostało konsorcjum bibliotek w celu zakupu dostępu do zasobu ebooków oferowanych przez Wydawnictwo Naukowe PWN SA, w 2018 r. – do zasobu Firmy Legimi SA, w 2022 r. – do zasobów EmpikGo oraz EbookPoint Biblio.

W 2023 r. w konsorcjach uczestniczyły:

- Legimi SA. – 80 bibliotek,
- Wydawnictwo Naukowe PWN SA – 35 bibliotek,
- EmpikGo – 32 biblioteki,
- EbookPoint Biblio – 3 biblioteki.

Najwięcej bibliotek oferowało swoim użytkownikom dostęp do platformy Legimi, zainteresowanie tym zasobem nieustająco się powiększa, co bardzo dobrze obrazuje liczba logowań do platformy:



Zwiększają się również wydatki bibliotek na dostęp do licencjonowanych zbiorów elektronicznych – w stosunku do 2022 r. o 29%.



## WARUNKI LOKALOWE PLACÓWEK BIBLIOTECZNYCH

Małopolskie biblioteki publiczne dążą do poprawy warunków lokalowych i dostosowania zajmowanych pomieszczeń do potrzeb użytkowników oraz prowadzonych działań.

W 2023 r. przeprowadzono remonty, adaptacje i modernizacje pomieszczeń oraz budynków bibliotecznych. Część bibliotek została przeniesiona do nowych lokali, dzięki czemu poprawił się standard ich funkcjonowania.

Poniższa galeria, obrazująca wybrane remonty / modernizacje lokali, pozwala dostrzec zmiany zachodzące w placówkach:



Biblioteka Kraków Filia nr 52 os. Na Stoku 1



Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna- filia w Niedomicach



Wojówódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie





Gminna Biblioteka Publiczna w Gnojniku



Wizualizacja Biblioteki Publicznej w Tuchowie

Informację opracowano na podstawie danych zawartych w formularzach statystycznych K-03 oraz sprawozdaniach bibliotek publicznych w województwie małopolskim za 2023 r.